

De sidste tyske soldater overgav sig først 10. maj

Det varede fem dage før de sidste tyske soldater i Nordjylland overgav sig, og det skete i dag for nøjagtig 25 år siden, da en tysk styrke på 100 mand, som havde forskanset sig ved Helberskov, overgav sig til englænderne 10. maj 1945, men forud var gået megen dramatik.

Det var en tysk styrke under ledelse af oberstløjtnant Simon, en fuldblods tysk naziofficer med et skrækindjagende ydre og et stort sort fuldskæg. Han havde i over tre år haft en stærkt befæstet stilling på de store bakker ved Helberskov, og denne modstandsrede var bemanded med svært bevæbnede marineinfanterister, der også havde en del langtrækkende våben til rådighed.

Anerkendte ikke kapitulationen

Oberstløjtnanten blev rasende, da kapitulationsbudskabet kom, og da købmand Frederiksen, Helberskov, umiddelbart efter frihedsbudskabets modtagelse hejste Dannebrog på sin flagstang lod tyskerne flagstangen save over og truede med repressalier i gentagelsestilfælde.

Det var oberstløjtnant Simon, der lod lods Ib Velling myrde med en skudsalve bagfra, da han efter krigen nægtede at modtage tyske ordrer. Det var ikke uden grund, at indbyggerne i Helberskov følte sig urolige og ikke turde give udslag for deres glæde over befrielsen.

Modstandsbevægelsen gik i stilling

For modstandsbevægelsen ville det havde kostet store ofre at nedkæmpe den stærke tyske stilling, hvorfor der blev sendt bud efter engelske tropper, der var kommet til landet.

10. maj om morgenen tog betydelige modstandsstyrker fra Hobro og Hadsund, vel bevæbnede, opstilling i passende afstand fra den tyske stilling og afventede englænderne ankomst og var forberedt på at bistå dem under en eventuel kamp.

Englænderne lod ikke vente længe på sig, snart efter rullede fem panservogne med 16 kamperfarne englændere under ledelse af den 21-årige løjtnant John Phipps ind i Helberskov. Her blev han sat ind i situationen og han lod styrken køre videre ind i dalen lige neden for den tyske stilling.

Tyskerne var forberedt på lidt af

hvert, og hele stillingen var i højeste alarmberedskab, rede til at tage kampen op. Hele styrken lå med fingrene på aftrækkerne af geværer, maskinpistoler og maskingeværer, og flere »pansernæver« var rede til afskydning mod panservognene.

Koldblodige englændere

Den rødhårede, kvikke engelske løjtnant lod sig dog ikke gå på. Han kommanderede styrken ud af panservognene, og et øjeblik efter sad alle 16 englændere og lavede the på spritapparater, medens tyskerne måbende så til. Det havde de ikke ventet.

Englænderne gav sig god tid til at drikke theen, og imedens blev de kampivrige tyskere afsvalet. Da theen var drukket, gik løjtnant Phipps ubevæbnet op mod den tyske stilling for at undersøge virkningen af chokbehandlingen.

Den engelske koldblodighed havde tæmmet tyskerne, og oberstløjtnant Simon gik straks ind på at kapitulere mod fri afmarch sydpå.

Kapitulationen skulle ske kl. 14, og inden dette tidspunkt, skulle der være udfærdiget mandskabs- og materiellister. Alle våben med undtagelse af en trediedel af håndvåbnene skulle afleveres, og kl. fem næste morgen skulle tyskerne forlade lejren og til fods begive sig sydpå med kurs mod Tyskland.

Våben nok til en hel lille krig

Kl. 14 begyndte afleveringen af våben under engelsk kontrol, medens modstandsfolkene så til, og det tog tyskerne to stive klokketimer at slæbe våbnene fra lejren til Helberskov forsamlingshus, hvor der blev indrettet arsenal.

Der var over 100 »pansernæver«, fire 75 mm kanoner, seks mindre kanoner, tre panserværnskanoner til raketaffyring, 500 håndgranater, 40.000 luftværnsgranater, geværgranater og anden ammunition. Dertil kom maskingeværer, maskinpistoler, karabiner m. m. med tilhørende ammunition.

De befæstede stillinger var så stærke og velforsvarede, at det ville have krævet en stor styrke at nedkæmpe dem, og løjtnant Phipps aktion sparede mange menneskeliv.

30 bevæbnede mand fra CBU's udrykningskolonne i Hobro blev anbragt som vagtposter ved våbenarsenalet, og næste morgen drog tyskerne sydpå uden yderligere episode.

Der blev dog kort efter sendt besked til grænsen om oberstløjtnant

Tyskerne har kapitulert ved Helberskov og der ventes på afleveringen af våbenlageret.

Simons ordre til drabet på Ib Velling, og det bestemtes at han ved grænsen skulle anholdes og drages til ansvar, men i forvirringen de pågældende dage, hvor titusinder af tyske soldater væltede over grænsen på vej hjem, og mange officerer var trukket i menige uniformer, lyk-

kedes det ham at slippe uantastet over grænsen, og det lykkedes aldrig at finde ham og drage ham til ansvar, idet de allierede havde travlt med jagt på naziofficerer og andre, som havde betydeligt mere på samvittigheden.

more